

Ozerka ezera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi

SASKAŅOTS

Augšdaugavas novada pašvaldības
centrālā administrācija

SASKAŅOTS

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides
zinātniskais institūts "BIOR"

SASKAŅOTS

Dabas aizsardzības pārvalde

SASKAŅOTS

Latgales reģionālā vides pārvalde

Rīga, 2023

1. Ūdenstilpes raksturojums

Ozerka ezers (ūdenstilpes kods 43247) atrodas Augšdaugavas novada Medumu pagasta teritorijā ($26^{\circ} 21' 42'' / 55^{\circ} 44' 46''$).

Ievērojot Civillikuma 1102., 1108. un 1113.pantu, kā arī Ministru kabineta 2016. gada 13.decembra noteikumu Nr.790 "Noteikumi par zvejas tiesību izmantošanu privātajos ūdeņos" 2.punktu, zvejas tiesības ezerā pieder privāto ūdeņu īpašniekiem.

Ezera ūdens virsmas platība ir 4,8 ha (Valsts meliorācijas projektēšanas institūta 1975. gada dati). "BIOR" 04.06.2023. veiktajos mērījumos maksimālais konstatētais dziļums – 21,5 m.

Ozerka ezers ir notekošs. No ezera iztek neliela ūdenstece uz Laucesu. Tālākā notece caur Daugavu uz Rīgas jūras līci.

Ezera grunts pārsvarā dūņaina.

Viršūdens aizaugums, ko veido niedres, meldri, kosas, grīši, vilkvālītes, kalmes un citi ūdensaugi, novērtēts zem 5% no ezera ūdens virsmas platības.

Ozerka ezers pieder pie vāji eitrofa tipa ezeriem, kam parasti nav raksturīga augsta potenciālā zivju produktivitāte.

Ezera piekrastē intensīva saimnieciska darbība nenotiek. Krastmala apaugusi ar kokiem un krūmiem, apkārt mežs un nedaudz – pļavas. Netālu no ezera ir atsevišķas viensētas. Kopumā ezera ūdens kvalitāte atbilst zivsaimniecības vajadzībām.

Saskaņā ar Daugavpils novada teritorijas plānojumu 2012.–2023. gadam Ozerka ezeram aizsargjoslas platums ir 10 m.

Saskaņā ar Zvejniecības likumu ap ezera krastu noteikta 4 m plata tauvas josla, ko zvejnieki un makšķernieki drīkst izmantot, pārvietojoties gar krastu, bet citām ar zvejniecību saistītām vajadzībām to var izmantot pēc saskaņošanas ar zemes īpašnieku.

Ozerka ezers atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) aizsargājamo ainavu apvidus "Augšzeme" ainavu aizsardzības zonā. Daļa no ezera reģistrēta kā Eiropas Savienības nozīmes aizsargājams biotops Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, 3150 _1. variants (Eitrofi dzidrūdēns ezeri ar iegrimušo augāju).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 8. aprīļa noteikumu Nr. 221 "Aizsargājamo ainavu apvidus "Augšzeme" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 12.9. apakšpunktu ainavu apvidus teritorijā aizliegtpārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, tai skaitā automašīnām, traktortehniku, motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un mopēdiem ārpus ceļiem un dabiskām brauktuvēm (ne vairāk kā četrus metrus plata neizbūvēta brauktuve meža vai lauksaimniecības zemes apsaimniekošanas un aizsardzības vajadzībām un valsts aizsardzības uzdevumu veikšanai), izņemot pārvietošanos ar velosipēdiem un gadījumus, ja pārvietošanās ir saistīta ar šo teritoriju apsaimniekošanu, uzraudzību, valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu vai glābšanas un meklēšanas darbiem.

2. Ihtiofauna

No 19.06.2023. līdz 20.06.2023. Ozerka ezerā tika veikta kontrolzveja, izmantojot tīklus ar linuma acu izmēru 8, 13, 14, 15, 18, 20, 25, 27, 30, 33, 35, 40, 45, 50, 60 un 70 mm, zivju mazuļu vadu (linuma acu izmērs āmī – 5 mm) un vēžu murdus. Tīkli tika izvietoti dažādos dziļumos no ezera piekrastes līdz vidusdaļai, bet zivju mazuļu vads un vēžu murdi izmantoti tikai piekrastē.

2023. gada kontrolzvejā Ozerka ezerā tika konstatētas sešas zivju sugas: līdaka *Esox lucius*, rauda *Rutilus rutilus*, rudulis *Scardinius erythrophthalmus*, līnis *Tinca tinca*, ausleja *Leucaspis delineatus* un asaris

Perca fluviatilis, kā arī platspīļu vēzis *Astacus astacus* un dzeloņvaigu vēzis *Faxonius limosus*.

Ar 8 – 18 mm tīkliem noķertas četru sugu zivis, no kurām pēc skaita: ruduļi – 51%, asari – 23%, raudas – 18% un auslejas – 8%.

Ar 20 – 35 mm tīkliem noķertas trīs sugu zivis, no kurām pēc skaita: asari – 55%, ruduļi – 25% un raudas – 20%.

Ar 40 – 70 mm tīkliem noķertas trīs sugu zivis, no kurām pēc skaita: līņi – 60%, asari – 30% un līdakas – 10%, kā arī dzeloņvaigu vēzis.

Ar mazuļu vadu noķertas raudas un asari.

Ar vēžu murdiem tika noķerti divi platspīļu vēži.

Oficiālas zivju ielaišanas Ozerka ezerā nav zināmas.

3. Ezera līdzšinējā zivsaimnieciskā izmantošana

Agrākajos gados un mūsdienās Ozerka ezeru galvenokārt izmanto makšķerēšanai.

4. Zivju krājumu raksturojums

2023. gada kontrolzvejā ar 20 – 35 mm tīkliem noķertas trīs sugu zivis, no kurām pēc masas: asari – 57%, raudas – 25% un ruduļi – 18%.

Ar 40 – 70 mm tīkliem noķertas trīs sugu zivis, no kurām pēc masas: līņi – 69%, asari – 19% un līdakas – 12%.

Kopumā, spriežot pēc kontrolzvejas rezultātiem, Ozerka ezera zivju krājumu pamatmasu veido līņi, asari, raudas un ruduļi. Kontrolzvejā uz 15 m garu tīklu ar linuma acu izmēru 20 – 35 mm vidēji noķerts 0,2 kg zivju, bet uz 30 m garu 40 – 70 mm tīklu – 1,7 kg, kas ir samērā slikts rezultāts Latvijas ezeriem vasaras sezonā un vidējs atbilstoša tipa ezeriem.

5. Iespējamā ezera zivsaimnieciskā izmantošana

5.1. Dabisko zivju krājumu izmantošana

Zivis tiek zvejotas un makšķerētas, izmantojot to pašatražošanos. Zivju ielaišana netiek veikta. Nozvejas pamatmasu veidos līņi, asari, raudas un ruduļi. Ezera ikgadējā potenciālā galveno "rūpniecisko" zivju sugu kopējā nozveja, ieskaitot rūpniecisko zveju, makšķerēšanu, kā arī citas iespējamās neregistrētās nozvejas, varētu būt ap 30 kg/ha, kas pie ezera laukuma 4,8 ha dod ap 144 kg gadā.

5.2. Zivju krājumu mākslīga papildināšana

- Gadījumā, ja līdakas tiek intensīvi zvejotas un/vai makšķerētas, var veikt to kāpuru (ap 500 gab./ha jeb 2,4 tūkst. gab. gadā) vai mazuļu (ap 100 gab./ha jeb 0,5 tūkst. gab. gadā) ielaišanu uz izmantojamo platību – aptuveni 4,8 ha.

6. Ezera zivsaimnieciskās izmantošanas noteikumi

6.1. Rūpnieciskā zveja

6.1.1. Zivju zveja veicama, ievērojot Ministru kabineta 2023. gada 9. maija noteikumus Nr.227 "Noteikumi par rūpniecisko zveju iekšējos ūdeņos".

6.1.2. Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumiem Nr.796 "Noteikumi par rūpnieciskās zvejas limitiem un to izmantošanas kārtību iekšējos ūdeņos" Ozerka ezerā noteikts tīklu limits – 75 m. Katrus 25 m no tīklu kopgaruma var aizstāt ar vienu murdu un kopumā

lietot līdz trim mudiem, proporcionāli samazinot tīklu limitu. Pašvaldība reizi gadā līdz 1. jūlijam var iesniegt Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskajam institūtam "BIOR" priekšlikumus par zvejas limitu izmaiņām.

6.2. Makšķerēšana

6.2.1. Makšķerēšana veicama, ievērojot Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumus Nr.800 "Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi".

6.2.2. Ezerā vai tā daļā var organizēt licencēto makšķerēšanu, ievērojot Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr.799 "Licencētās makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kārtība" prasības, noteiktā kārtībā izstrādājot licencētās makšķerēšanas nolikumu.

6.3. Zivju ielaišana

Ja tiek veikta zivju mazuļu ielaišana, ir jāievēro Ministru kabineta 2015. gada 31. marta noteikumi Nr.150 "Kārtība, kādā uzskaita un dabiskajās ūdenstilpēs ielaiž zivju resursu atražošanai un pavairošanai paredzētos zivju mazuļus, kā arī prasības attiecībā uz mākslīgai zivju pavairošanai pielāgotu privāto ezeru izmantošanu".

6.4. Zivju dzīves vides uzlabošana un to krājumu papildus aizsardzība

- Lai pastiprinātu zvejas kontroli un apkarotu iespējamo nelikumīgo zivju ieguvi Ozerka ezerā, zivju krājumu aizsardzībā būtu vēlams iesaistīt pašvaldības pilnvarotas personas.

- Tā kā Ozerka ezerā ir pietiekami labi apstākļi zivju nārstam un attīstībai, tad nav nepieciešams veikt zivju dzīvotņu un nārsta vietu uzlabošanas pasākumus.

Darba izpildītāji – Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" Zivju resursu pētniecības departamenta Iekšējo ūdeņu un zivju resursu atražošanas nodaļas darbinieki:

Ruta Medne, nodaļas vadītāja

Ēriks Aleksejevs, vadošais pētnieks

Jānis Aizups, pētnieks

Edmunds Bērziņš, pētnieks

Toms Zālāns, asistents

Haralds Plostiņš, asistents

